

Uniunea Europeană

Raport Seminar Local **INTEGRARE ȘI COEZIUNE SOCIALA PENTRU RESORTISANȚII TARILOR TERȚE**

Cluj, 30-31 iulie 2009- Hotel Golden Tulip

Descriere generală

Seminarul local "Integrarea și coeziunea socială a resortisanților țării terțe" a avut loc în Cluj-Napoca în perioada 30 – 31 Iunie. Seminarul face parte din proiectul cu același nume care în vederea dezvoltării în România a unui mediu intercultural, destinat să faciliteze integrarea și coeziunea socială, își propune inițierea unui mecanism de consultare cu comunitățile resortisanților din țările terțe (RTT) din București, Cluj-Napoca, Constanța, Iași și Timișoara, precum și la nivel național. Proiectul este finanțat de Fondul European pentru Integrarea resortisanților statelor terțe, gestionat în România de Oficiul Român pentru Imigrări, și se derulează în perioada aprilie – decembrie 2009.

<i>Coordonator:</i>	Institutul Intercultural Timișoara (IIT)
<i>Parteneri:</i>	Asociația Divers Etica (ADE) Asociația Cultura Păcii (ACP)
<i>Partener asociat:</i>	Organizația Femeilor Refugiate din România (OFRR)

Proiectul are la bază o experiență pilot locală a Institutului Intercultural Timișoara, precum și buna cunoaștere a acestui domeniu de către parteneri, contribuind la îmbunătățirea comunicării între autoritățile locale și naționale cu competențe în gestionarea fenomenului migrației și străinii cu drept de ședere pe teritoriul României, prin crearea unor mecanisme de consultare care se vor autosusține în viitor, asigurând, în același timp, o implicare a societății civile și o deschidere către publicul larg.

Obiectivele seminarului au fost:

- discutarea problemelor cu care se confruntă cetățenii RTT rezidenți în Cluj-Napoca și identificarea unor modalități pentru îmbunătățirea colaborării dintre aceștia, instituțiile publice locale și societatea civilă;
- prezentarea și discutarea unor propuneri de instituire la nivel local și județean a unor mecanisme și proceduri de consultare publică, în care să fie incluși și cetățenii RTT rezidenți în Cluj-Napoca;
- formularea unui plan concret de acțiune pentru asigurarea integrării cetățenilor RTT rezidenți în Cluj-Napoca, din punct de vedere economic, social și cultural.

Programul seminarului și conținutul principalelor prezentări utilizate sunt anexe ale acestui raport. Organizarea seminarului a beneficiat de un sprijin deosebit de util din partea d-lui Nicolae Marian Marcel de la Biroul Oficiului Român pentru Imigrări Cluj.

Uniunea Europeană

Oficiul Român pentru
Imigrări

Direcția Schengen

Participanti

În cadrul seminarului au fost invitate persoane de la diferite institutii, organizatii neguvernamentale si de la comunitatii de resortisanti ai tarilor terte (RTT). Au dat curs:

- Asociația Română de Integrare a Studenților Străini
- Casa de Asigurări de Sănătate Cluj
- Centrul Iberoamerica
- Consulatul Onorific al Republicii Turcia
- Departamentul pentru Relații Interetnice, Guvernul României
- Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Cluj
- Direcția Generală a Camerei de Comerț și Industrie Cluj
- Direcția Județeană de Evidență a Persoanelor Cluj
- Grupul de Inițiativă Basarabeană Cluj
- Inspectoratul Școlar Județel Cluj
- Institutul pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale
- Instituția Prefectului Jud. Cluj
- Ministerul Administrației și Internelor – Inspectoratul Județean de Poliție Cluj
- Ministerul Administrației și Internelor – Serviciul pentru Imigrări Cluj
- PATRIR - Institutul Român pentru Pace
- Primăria Cluj-Napoca
- Universitatea Babeș Bolyai Cluj Napoca - Facultatea de Sociologie și Asistență Socială

Din partea organizațiilor partenere ale proiectului au participat reprezentanți ai Institutului Intercultural Timișoara și Asociației Divers Etica. Au fost de asemenea stabilite contacte cu reprezentanți ai comunității musulmane și cu lideri informali ai comunității arabe, dar aceștia nu au putut în final participa.

Desfășurarea seminarului

Prezentările și discuțiile din cadrul seminarului au permis:

- prezentarea de către organizatori a proiectului „Integrare și coeziune socială pentru RTT” (obiective, rezultate așteptate, metodologie, etc), a cadrului național și european în care se desfășoară acesta, precum și a concluziilor seminarului național și a celor două seminarii locale organizate anterior la Iași, Constanța, Timișoara și București;
- prezentarea comunităților, organizațiilor și instituțiilor reprezentate:
 - a organizațiilor și comunităților RTT
 - a activității și atribuțiilor ORI la nivel local și național
 - a celorlalte instituții publice
 - a ONG-urilor participante
- cunoașterea unor aspecte ale situației RTT rezidenți în Cluj și identificarea unor probleme privind integrarea acestora
- analiza situației privind relațiile dintre instituțiile publice și societatea civilă la nivel local
- identificarea unor oportunități pentru includerea în consultările publice și în acțiunile societății civile locale a reprezentanților RTT și a problematicii integrării acestora
- formularea unor propuneri de colaborare la nivel local

Uniunea Europeană

Oficiul Român pentru
Imigrări

Direcția Schengen

- obținerea acordului de principiu al participanților cu privire la constituirea unui grup de lucru local focalizat pe problematica integrării RTT
- definirea pașilor următori în demersul de instituire la nivel local a unor mecanisme de consultare cu RTT eficiente și bazate pe un set de principii comune.

În cele ce urmează redăm câteva dintre ideile formulate de participanți în legătură cu aceste aspecte. Solicităm tuturor participanților, dar și reprezentanților altor comunități și organizații ale RTT, instituții publice sau ONG, să aducă completări și să comenteze aceste idei pe secțiunea din forumul www.migrant.ro dedicată Grupului de Lucru Cluj.

Aspecte ale situației RTT, activități și experiențe locale

- Cele mai numeroase comunități RTT din Cluj sunt cele originare din:
 - Tunisia (877 persoane);
 - Republica Moldova (803 persoane)
 - Turcia (463)
 - Apoi un grup de state care au în jur de 50 de persoane: China, Iordania, India, Israel, Nigeria, Maroc, Pakistan, Siria, Statele Unite ale Americii, Ucraina.
- Situația RTT în Cluj, la fel ca în celelalte orașe, trebuie analizată ținând cont de diferențele importante ce există între diferite categorii:
 - RTT stabiliți în zonă din diferite motive (oameni de afaceri, familii mixte, foști studenți în România, etc) cu intenția de a trăi aici permanent;
 - RTT aflați aici pe o durată limitată, fără intenția de a rămâne (la muncă sau la studii);
 - RTT aflați temporar în Constanța sau care tranzitează frecvent zona, numărul mare al acestora fiind datorat statutului de mare port european pe care îl are orașul.
- De asemenea, trebuie avute în vedere unele aspecte specifice ale anumitor comunități:
 - Cetățenii din Republica Moldova nu au dificultăți de ordin lingvistic sau cultural însă împărtășesc cu ceilalți RTT o serie de probleme, spre exemplu de ordin administrativ;
 - Cetățenii RTT din țările arabe găsesc în Cluj un mediu ce le facilitează integrarea. Majoritatea membrilor au venit pe teritoriul României pentru efectuarea studiilor superioare.
- Numărul RTT a crescut semnificativ în ultimii ani dar în ultimele luni, pe fondul crizei economico-financiare globale, numărul s-a diminuat. Pe termen mediu se așteaptă o reluare a creșterii numărului de RTT.

Probleme abordate:

- Reprezentanții ORI în Cluj au o foarte bună cunoaștere a comunităților RTT. Unul din aspectele semnalate a fost acela a persoanelor care stau ilegal pe teritoriu țări. Persoanele străine care stau ilegal crează probleme de ambele părți. Atât timp cât stai legal pe teritoriul României, se poate și vorbi de integrare. Pentru a se obține ședere permanentă trebuie să se stea minim 5 ani în ședere temporară și să se îndeplinească cerințele legii. Șederea temporară se poate prelungi fără limită, cu condiția să se îndeplinească cerințele legii. La ora actuală sunt 129 de persoane în ședere permanentă.- Atât timp cât un reprezentant al unei comunități de RTT stă legal în România, interesul lui este ca și cetățenii din țara lui să aibă ședere legală. Străini care stau ilegal pe teritoriu României și sunt descoperiți, li se dă în primul rând o înștiințare, apoi se poate ajunge la evacuare forțată, însoțiți până la punctul de

Uniunea Europeană

Ministerul Administrației și
Internelor

Oficiul Român pentru
Imigrări

Ministerul Administrației și
Internelor

Direcția Schengen

plecare. Este bine de menționat că pe lângă drepturi străinii au și obligații. În primul rând trebuie să respecte legile țării - facilitarea sub orice formă a șederii ilegale a unui cetățean străin pe teritoriul României este pedepsită conform legii (3000 lei amendă). România este acum stat țință, deoarece este stat membru UE. Acum legislația română este clară, statul român este obligat să îi acorde străinului toate drepturile.

- În cadrul discuțiilor s-a încercat lămurirea unor întrebări referitoare la obținerea cetățeniei române: care sunt cerințele pentru re-dobândirea sau dobândirea cetățeniei române? Care sunt modalitățile de a obține cetățenie română chiar și pentru cetățenii Republicii Moldova? Câte pașapoarte poate avea un cetățean român? Sunt foarte multe probleme și la nivelul imigrației. Sunt mulți cetățeni care pleacă în SUA și acolo dobândesc o altă identitate, iar în momentul în care vin în România întâmpină probleme foarte mari. După 1 Ianuarie 2007 cetățenii României care au plecat în diverse țări au întocmit acte pe teritoriul acelor țări. Pentru o revenire în țara acele acte trebuie introduse în sistemul românesc.
- Direcția Județeană de Evidență a Persoanelor (D.J.E.P.) Cluj a colaborat cu Centru pentru Studiul Populației din cadrul Universității Babeș Bolyai tocmai pentru clarificarea stuației de migrare și imigrare. Instituția a participat la multe proiecte în parteneriat cu multe ONG-uri (că de exemplu în proiectul de realizare a actelor pentru rromi). În ceea ce privește situația străinilor, în cadrul instituției se primesc multe cereri de căsătorii de conveniență, doar pentru obținerea cetățeniei. Acest proces este dăunător, deoarece se mai întâmplă că uneori persoană care obține un statut legal prin căsătorie să nu aibă nici măcar permis de ședere. În ceea ce privește grupul tematic, instituția este interesată să participe, să dea o mână de ajutor. Putem veni cu date concrete, etc.
- Este important ca procesul de integrare să nu se oprească după obținerea cetățeniei române. La nivelul județului Timiș, dacă se studiază numărul persoanelor care stau pe teritoriul nostru, se obțin obții anumite cifre, însă dacă discutăm despre integrare / relații sociale numerele se schimbă .
- Evidența populației este importantă, tocmai deoarece statul necesită să se readapteze potrivit noii situații: de la un stat pasiv, se îndreaptă către un stat activ. Tocmai de aceea este necesar apariția unui centru care să centralizeze datele de migrație. În ceea ce privește înregistrarea populației, D.J.E.P Cluj poate acorda scutiri de plată a taxelor pentru persoanele dezavantajate. Personalul de la evidența persoanelor se poate deplasa în județ.
- Referitor la procesul de integrare, care un se referă doar la aspectele administrative a străinului, o nevoie ar fi afirmarea culturii multiculturale: se vorbește numai de integrare, însă ar trebui să se vorbească și de un schimb. Este nevoie de dezvoltarea culturii multiculturalității și aprecierea multiculturalității, în special în școli. Reprezentanții Inspectoratului Școlar Județean, au șansa să lucreze cu străini, cetățenii / tinerii care fac parte din familii care stau legal. Însă procesul de integrare din punctul de vedere al ISJ-ului începe cu echivalarea studiilor - care este un proces foarte lung, iar apoi se ajunge la activități de integrare a copilului. În această perioadă, în Cluj, 144 de copii vin ca bursieri să studieze în România. Acum vin doar bursieri sau cei care au cetățenie. În Cluj există o școală internațională, o școală care dezvoltă exact această tematică – a interculturalității; și o școală privată (recunoașcută) care știe să aprecieze diversitatea culturală.
- Un aspect important în procesul de integrare este învățarea limbii române. Pentru organizarea unor cursuri de predare a limbii române pentru adulții străini este necesară cooperarea între ISJ și Oficiul Român de Imigrări. În momentul de față se desfășoară un program de învățare a limbii, la centrul de azil Șomcuța, însă nu sunt solicitanți. Însă Asociația

Uniunea Europeană

Ministerul Administrației și
Internelor

Oficiul Român pentru
Imigrări

Ministerul Administrației și
Internelor

Direcția Schengen

de Integrare a Studenților Străini, înființată în 2008 organizează cursuri de limba română pentru studenți străini, și potrivit reprezentanților organizației, sunt foarte multe cereri, deoarece cursurile de limba română se predau la facultate, însă se fac numai în anul I și II și numai 1h30 pe săptămână. Asociația a întâmpinat greutăți în găsirea unui spațiu pentru desfășurarea cursurilor de învățare a limbii române.

- În cadrul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului, copiii RTT beneficiază de aceleași drepturi ca și copiii români. În ceea ce privește traficul de persoane RTT, legea prevede drepturi speciale. Însă, din cunoștințele reprezentantului la întâlnire, până în prezent nu s-a primit nici o solicitare specială, un motiv poate fi și că România este o țară de tranzit. Problemele care apar în rândul comunităților de RTT sunt de ordin social. De exemplu la Șoncuta se pot depista cazurile sociale. Un aspect important este accesul în România a minorilor neînsoțiți (migranți). Minorii trebuie asistați continuu, ei necesitând cazare într-un centru separat. Partea de minori neînsoțiți este foarte grea și foarte sensibilă.
- Centrul Ibero-American: două sunt aspectele care trebuie luate în discuție: După ce intrăm în Schengen suntem dispunși să deschidem porțile? Trebuie să învățăm din greșelile țărilor vecine pentru a le evita pe ale noastre. Centrul Ibero-American se ocupă de rezolvarea problemelor concrete cu care se lovesc membrii comunității pe care o reprezintă. Multe dintre probleme apar și datorită lipsei de comunicare între instituții.
- Direcția Generală a Camerei de Comerț și Industrie Cluj se ocupă mai mult cu persoane care vin din Uniunea Europeană. În cadrul acestei instituții, procedura este bine stabilită și se respectă. Comunitatea italienilor este foarte activă. În momentul de față sunt 50 de persoane din comunitățile RTT, implicate în comerț. Majoritatea este deținută de membrii comunității turcă, sunt implicate 19 persoane.
- Grupul de inițiativă Basarabeană Cluj este foarte activ în procesul de integrare a comunității basarabenilor. Asociația derulează următoarele proiecte:
 - "Adoptă un boboc" – Studenții din anii mai mari, "adoptă" un student boboc pentru a-l/o să se integreze mai ușor în societatea clujeană.
 - "Cunoaște și comunică" – este un proiect, în care timp de două / trei zile, studenții din cadrul comunității basarabene se cunosc ei între ei și interacționează.
 - "Fii tânăr! Fii antreprenor"
 - "Festivalul Bucovina"
 - Un alt proiect pe cinci module de traininguri.
- Institutul pentru Studiul Problemelor Minorităților Naționale consideră că în general migrația mare este migrația pe piața muncii. Migranții când vin într-o țară, ajută foarte mult societatea respectivă. În România nu au fost politici care să centralizeze migrația românilor în afară. Discuția despre piață este importantă - dacă migranții care vin aici au sau nu acces la joburi. În sprijinirea acestui proces, spaniolii au construit niște politici importante la nivel local. Foarte important este că se discută despre integrarea migrantilor. Institutul nostru a studiat până acum migrația românilor. Însă o nouă abordare va fi și studiul fenomenului de migrație către România. Sunt foarte puține studii de cercetare pe acest domeniu.
- Departamentul pentru Relații Interetnice (DRI) nu se poate momentan orienta înspre abordarea noilor comunități de străini. Ei au ca arie de activitate la minoritățile naționale care au reprezentanți în Parlament. În cadrul Anului pentru Dialogul Intercultural s-a discutat despre deschiderea înspre noile comunități de migranți. Cu toate acestea, DRI are între obiective promovarea dialogului intercultural și finanțează acțiuni cu caracter intercultural în care pot fi implicați și cetățeni RTT.

Uniunea Europeană

Ministerul Administrației și
Internelor

Oficiul Român pentru
Imigrări

Ministerul Administrației și
Internelor

Direcția Schengen

- În opinia reprezentanților Primăriei Cluj nu se poate delimita comunitatea de străini, este doar o comunitate generală. Există anumite mecanisme de consultare cu Primăria și anumite întâlniri lunare între ONG și Primărie sub titulatura Consiliul Civic Local Cluj www.cncluj.org. Astfel există o anumită deschidere înspre mecanisme de publice de consultare. Problemele specifice ale comunității se pot integra în acest proces. Problema este că de obicei comunitățile RTT nu sunt foarte active. În ceea ce privește granturile date de primărie, în acest proces nu există discriminare, nici măcar pozitivă față de o comunitate sau alta, deoarece proiectele se aprobă în funcție de calitate și nu în funcție de proveniență.
- Fenomenul migrației este unul normal. El nu trebuie tratat negativ. Societățile prin care trec migranții au numai de câștigat, migranții fac societățile în care ajung să devină un fel de catalizator. Migrația înseamnă că la un moment dat ești prezent într-un loc, și astfel apar anumite probleme - faptul că ei vin în România este un catalizator care pune în mișcare societatea românească. Nu se poate relaționa cu cineva care nu este prezent, prezența înseamnă interacțiune și trebuie creat un sistem care să permită și să faciliteze această interacțiune. Legalizarea statutului ajută într-adevăr statul, însă trebuie să se facă diferența între legal și nelegal, legitim și nелеgitim. Întotdeauna realitatea vieții este mult mai complexă și vor exista anumite aspecte care nu se încadrează. Un alt aspect: străinii nu sunt o categorie omogenă, există o diversitate foarte mare în cadrul străinilor cu nevoi foarte diferite. Pentru fiecare categorie de acest gen trebuie programe speciale și de aceea un astfel de proiect mobilizează niște resurse la nivel local. Nu este nevoie de proiecte care să fie limitate în timp, ci trebuie să se asigure continuitate. Problematika migrației este una foarte complexă, în momentul în care sunt aici, străinii vor avea nevoie de casă, masă, muncă, educație – aceste aspecte trebuie luate în discuție – practicarea culturii. Sunt fel de fel de nevoi la care o societate gazdă este nevoită să răspundă.
- Un alt aspect care a apărut și la Iași: paralelă posibilă cu cazul romilor, căci acolo apare problema lipsei de asumare a responsabilității, a atitudinii asupra problemelor cu tot felul de dezbateri despre a face ceva despre ei sau să îi așteptăm pe ei să ne contacteze. Un exemplu ar fi grupurile de consultare județene pentru rezolvarea problemelor. De altfel ar trebuie să existe politici de migrare. Dacă tot se acceptă că România va deveni o țară de migrație, ar trebui să existe o politică de selectare a migranților.
- În procesul de integrare, trebuie acordată o atenție deosebită coeziunii culturale, deoarece aceasta nu există. Situația actuală este doar la început, însă tinde înspre o segregare a comunităților de străini. Până în prezent izolarea comunităților de RTT este folosită ca un argument în interiorul comunității de coeziune socială care poate deveni periculoasă. În general pentru o comunitate mică închiderea în sine este o chestiune de supraviețuire
- Direcția Județeană de Evidență a Persoanelor Cluj și-a prezentat activitate (prin Director executiv Sirca Vasile), subliniind că este dispusă să ofere sprijin demersurilor privind integrarea RTT și să desemneze un reprezentant în grupul de lucru național pe probleme administrativ-juridice.

Probleme semnalate și posibile soluții

Din intervențiile formulate de participanți pot fi deduse trei categorii de probleme:

1. probleme locale specifice, care pot fi abordate prin cooperare în plan local între instituții, societatea civilă și reprezentanți ai comunităților RTT;

Uniunea Europeană

Ministerul Administrației și
Internelor

Oficiul Român pentru
Imigrări

Ministerul Administrației și
Internelor

Direcția Schengen

2. probleme ce se manifestă în plan local dar care corespund unor probleme similare semnalate și în alte localități, în legătură cu care este oportun un schimb de experiențe și idei cu grupurile implicate în proiect din alte orașe;
3. probleme care necesită o intervenție la nivel central și care urmează a fi abordate de grupurile de lucru tematice naționale.

Probleme	Soluții
Cursurile de lb română, existența acestor cursuri de lb română reprezintă o unealtă foarte importantă de integrare. Sunt două probleme care însă: cetățeni potențiali care ar putea să beneficieze de aceste cursuri nu cunosc această posibilitate; nu există o curriculă potrivită și cadre pregătite.	Promovarea cursurilor de limba română organizate în centrul de la Șomcuța; efectuarea unui parteneriat între O.R.I. și I.S.J.
Solicitarea de cursuri de limbă străină : de exemplu limbă arabă atât pentru copiii arabi cât și pentru cei interesați de această limbă din altă comunitate.	Această problemă s-a discutat și la Iași. O posibilă soluție ar fi ca copiii interesați să se grupeze și să se includă în curriculă cursuri de limba araba ca opțională. Faptul că aceste cursuri s-ar putea ține în școală este o uneala importantă de integrare.
Întâmpinat greutăți în găsirea unui spațiu pentru desfășurarea cursurilor de învățare a lb române. De obicei se fac și la facultăți cursuri de lb română - însă acestea se plătesc chiar dacă prin lege aceste cursuri sunt gratis.	Pentru cursurile de limba română, costurile sunt acoperite de Fondul European de Integrare și există obligația din partea sistemului educativ să implementeze astfel de cursuri. O soluție ar fi un parteneriat între Inspectoratul Școlar Județean Cluj și Oficiul Român de Imigrări Cluj în vederea accesării unor fonduri europene Se poate elabora o propunere de cursuri care să fie acreditate.
Câteva dintre problemele ridicate de studenții straini pe forumul www.medcluj.com au fost: <ul style="list-style-type: none"> • Sunt tratați cu desconsiderare – nu există un liant între conducere – secretariat – studenți • Nu cunosc noile legi, nu știu care le sunt drepturile 	Să se afișeze informațiile necesare pe un site, disponibil în cel puțin două limbi (română și engleză). Un exemplu este Grupul de Inițiativă Basarabeană, ai cărui reprezentanți s-au oferit să trimită voluntari care să ajute ORI pentru a rezolva întregul dosar cu acte, necesar viitorilor studenți.
Informațiile nu ajung în cadrul comunităților de RTT.	O soluție ușor de implementat a fost includerea organizațiilor ale comunităților de străine prezente în forumul consultativ coordonat de Primăria Cluj www.cnc.cluj.org

Concluzii

Uniunea Europeană

Ministerul Administrației și
Internelor

Oficiul Român pentru
Imigrări

Ministerul Administrației și
Internelor

Direcția Schengen

În urma discuțiilor s-au concluzionat următoarele:

- Mecanismul de consultare locală propus a fost considerat oportun de către participanți, aceștia confirmând disponibilitatea de a face parte din Grupul de Lucru Local Cluj. Este necesar însă ca toate demersurile realizate să aibă în vedere nevoia unui demers pe termen lung. Este importantă obținerea de sprijin pentru asigurarea continuității pe viitor.
- Este importantă implicarea echilibrată a unor reprezentanți din toate comunitățile RTT, inclusiv prin abordarea directă a liderilor informali, acolo unde nu există structuri reprezentative.
- În ceea ce privește revisita „Migrant în România”, aceasta ar trebui să fie distribuită în locurile unde această problemă nu este încă cunoscută.
- În tot acest proces, membrii comunităților RTT trebuie să fie implicați și să li se ceară ajutorul și contribuția – de exemplu să participe sau să organizeze acțiuni culturale. Membrii comunităților RTT trebuie de asemenea informați cu privire la oportunitățile de participare la viața publică a orașului și la activitățile ONG-urilor.
- Învățarea limbii române ar putea fi o ancoră prin care să se atragă interesul comunităților de RTT. Este oportună stimularea participării RTT la cursuri de limbă română și eventual combinarea conținutului acestor cursuri cu elemente de cultură, istorie, cunoaștere a cadrului legal și instituțional, etc..
- Succesul demersului inițiat este condiționat de păstrarea legăturii între participanți și de inițierea unor colaborări concrete.
- Este important să se ajungă la elemente modeste care să răspundă unor nevoi reale.
- Ar trebui incluse și alte organizații/instituții de interes cum ar fi Centrul Cultural Francez, Centrul Cultural German, și Centrul Cultural Italian, British Council, Asociației Italianilor – UniPresa, Asociațiile de Minorități Etnice – 9 în Cluj Napoca, Direcția Schengen- IPJ, Direcția de Integrare Europeană, Consiliu Județean al Elevilor, Forumul studenților străini www.medcluj.com
- Maria Bote – Asociația Română de Incluziune a Studenților Străini – va contacta Consiliul Civic Cluj.
- Susținere în animarea și oferirea de răspunsuri la întrebări ce pot apărea în cadrul discuțiilor pe internet/forum.

Acțiunile concrete care vor fi implementate pe viitor sunt:

- Completarea listei de participanți prin identificarea și altor instituții/ONG-uri/comunități de RTT care să facă parte din Grupul de Lucru Local Constanța pentru integrarea RTT.
- Identificarea reprezentanților din Cluj în cele trei grupuri de lucru tematice naționale (administrativ-juridic, educație-cultură-tineret, social).
- Identificarea problemelor la nivel local ale comunităților RTT, formularea de soluții pentru acestea, precum și stabilirea unor instituții și/sau organizații responsabile cu implementarea soluțiilor propuse. Toți membrii sunt invitați să propună soluții.
- Integrarea comunităților RTT pe viitor atât în acțiunile care se organizează la nivel local cât și în procesele de consultare publică care sunt organizate la nivelul orașului/județului.
- Pentru ca acest grup să funcționeze, este necesară coordonarea. Astfel s-a propus asumarea acestui rol de facilitator al comunicării în cadrul grupului de către un reprezentant din partea societății civile, cu sprijinul organizațiilor inițiatoare ale proiectului.